Posamezna številka 6 vinarjev.

Štev. 36. Izven Ljubljane 8 vin. V Ljubljani, v četrtek, 13. februarja 1913. Leto XLI.

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . K 26·—
za en mesec „ . . „ 2·20
za Nemčijo celoletno . „ 29·—
za ostalo inozemstvo . „ 35·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . K 24·—
za en mesec „ . . „ 2·—
V upravi prejeman mesečno „ 1·70

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . „ 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
za ostalo inozemstvo . „ 12·—

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . „ 13 „
za trikrat . . . . „ 10 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.: enostolpna petitvrsta po 18 vin.

Poslano:
enostolpna petitvrsta po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bo. n.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

„Davčna premoč nemštva."

Med pravnimi naslovi, ki jih avstrijski Nemci poleg »historičnih dejstev in ozirov« ter »visoke kulture« navajajo za svojo političnо premoč v državi, je pač najvsakdajnejša takoimenovana »davčna premoč nemštva«. Dobe se ljudje, ki se ne strašijo napornega dela, prelistati in preštudirati davčne knjige vseh »v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežel«, da le posvoje dokažejo numerično premoč nemških davkov nad vsemi drugimi.

Sicer je pa natančna narodnostna statistika glede davkov sploh nemogoča, ne samo vsled tega, ker so davkoplačevalci v posameznih krajih in mestih narodno zelo mešani in v Avstriji še nimamo narodnih davkarij, marveč zato, ker konsumentov, ki konečno nosijo ves konsumni davek, ni mogoče natančno analizirati. Konsumni davek se pač večinoma vsled enostavnosti pobira direktno od producenta, nosijo ga pa le konsumenti. En sam primer: ali je ves konsumni davek, ki ga odrajtajo nemški pivovarji, res nemški davek? Ni previsoko, če rečemo, da gre skoro polovica piva, ki ga zvare nemške tovarne, med Slovane. Tudi precej druzega blaga nemškega izvora, na primer sladkorja, konsumirajo Slovani.

Sedaj pa poglejmo drugo industrijo. Nemške tovarne za stroje, za papir, kovine, za sukno in perilo, tekstilna obrt itd., vse to ima pri Slovanih v državi, pa tudi izven nje — Hrvatska, Bosna, Balkan — prav dobre in solidne kupce. Omenjamo nemške izvozne tvrdke in denarne zavode. Nekatere nemške tovarne producirajo devet desetink svojih produktov za slovanski trg! Koliko je udeležen nemški narod pri obrtnem davku, ki ga plačuje državi tak nemški fabrikant, je pač jasno. In vendar Nemci ta dejstva, kadar naštevajo svojo davčno »moč«, pozabljajo, ali pa namenoma prezirajo, čeravno gre dobršen del, posebno nemških konsumnih davkov, pravzaprav na račun Slovanov. V knjigi »Nemštvo v gospodarskem proračunu Avstrije«, ki je izšla v Libercih na Češkem leta 1906, se trdi, da plačajo 62·2 odstotka vseh avstrijskih davkov — Nemci, dočim jih nosijo vsi Slovani, Romuni in Madjari samo 31·1 odstotka. To je, zelo milo rečeno, laž. Med dohodki države se smatrajo kot davki le dohodki finančnega ministrstva, kajti doneski, ki jih dobiva država od pošte, telegrafa, telefona in od svojih železnic, so po svojem značaju odškodnina za porabo državnih prometnih zavodov. Vzemimo tedaj postavke finančnega resorta. Konsumni davki zavzemajo več kot četrtino dohodkov.

Menda ne bo treba dokazovati, da Slovani vsled svoje večine (60·65 odstotkov) tudi več konsumirajo in nosijo najmanj dobro polovico vseh konsumnih davkov. V še večji meri velja to za davek od soli. Kar se tiče tobaka, ga Nemci prav gotovo ne pokade več kot Nenemci. Absolutno večino plačujejo Nemci le pri direktnih davkih, izvzemši zemljiški davek. Toda tukaj je pri nekaterih postavkah, na primer pri pridobninskem davku, pri davku od podjetij z javnimi računi in seveda pri dohodninskem davku odločujoč — židovski kapital, ki ga pa niti Nemci ne smatrajo za svoj ga. Nemški plus pri direktnih davkih ima proti sebi slovanski plus pri konsumnih. To je brezdvoma. Zato bo najbolj prav, če rečemo, da nosijo Nemci, četudi jih je samo 35 odstotkov vsega prebivalstva, do 50 odstotkov vseh denarnih davkov. To pa zato, ker so jih vse avstrijske vlade v materijalno in narodno škodo Slovanov, zlasti južnih, v kulturnem in gospodarskem oziru vsestransko podpirale, ker so šle do zadnjih desetletij državne investicije večjidel le v nemške kraje.

Toda še nismo pri kraju. Med državne davke spada tudi vojni davek. Ali mar vojakova služba, zdravje in življenje, ki ga on polaga na oltar države, ni davek in breme? Kdo ima pa tu davčno premoč in sicer veliko? Po zadnji statistiki tvorimo Slovani v habsburški monarhiji 49 odstotkov vsega prebivalstva, vojakov pa dajemo 53 odstotkov. To dejstvo Nemci zopet pozabljajo in to celo danes, ko država na zunaj samo toliko velja, kolikor mož postavi v dobi najizraziteišega militarizma. Kakšne pa so pravice Slovanov? Armadi je res treba neke jezikovne enote, toda izključna raba nemščine velja pri nas tudi tam, kjer bi se brez vsake najmanjše škode za strategijo prav lahko ozirali na narodne jezike. Tako pa so vsi najmanjši napisi na vojaških poslopjih, vojaških poveljstvih, tudi v izključno slovanskih krajih popolnoma nemški, občevanje lokalnih vojaških oblasti z avtonomnimi uradi le nemško, celo v družabnem življenju častnikov vlada skoro izključno nemščina, se širi nemško mišljenje.

Svoje prvenstvo, ki se je dosedaj opiralo na vladne kroge, na različne podedovane historične in kulturne premise, hočejo Nemci vzdržati na vsaki materielne svoje potence. Tudi če bi bila davčna nadmoč resnična, kar ni in bo čedalje manj, so nasilnosti Nemcev proti takozvanim »gospodarsko slabejšim« narodom v nasprotju z vsako moralo. Ali se deli pravica po denarju, ali je moč več kot pravica? Tako so delali farizeji, tega načela so se državi vsi oni, ki so gradili svoj obstoj na surovi sili, dokler se jim ista ni skrhala. Svetovna zgodovina ima za to vse polno zgledov.

Katoliško politično društvo za idrijski sodni okraj.

Idrija, 12. februarja.

V nedeljo 9. t. m. se je vršil občni zbor »Katoliškega političnega društva za idrijski sodni okraj«, za katerega se niso samo pristaši S. L. S. zanimali, temveč tudi nasprotniki.

Najbolj nujna točka je bila: kaj je s premestitvijo idrijske realke? Liberalci so raztrosili, da so jo zakrivili »klerikalci«, ker ne spoštujejo profesorjev tako, kakor zaslužijo, nočejo preskrbeti stanovanj, katerih ravno profesorjem manjka, pošiljajo svoje sinove raje v gimnazije in druge take čenče. Tako se je govorilo že dalj časa zasebno, po javnih lokalih in v jami. Zato je vse napeto pričakovalo občnega zbora, posebno še, ker je gospod predsednik prej izjavil, da ima definitivni odgovor z Dunaja, katerega objavi na občnem zboru. Po skoraj enourni stvarni in mirni debati se je prišlo do zaključka, da je skrajno predrzno očitati nam, da premalo spoštujemo profesorje. To nam hočejo očitati oni krogi, ki vsako avtoriteto že v principu odklanjajo, in to so liberalci in socialni demokratje. Saj imena profesorjev dr. Herle, Pirnat, Levičnik, Dolinar, Glaser še kličejo v spomin, kako so se obnašali naši nasprotniki do njih, in sedaj hočejo naprtiti tako ravnanje nam! Konstatiralo se je tudi, da so ravno sedaj dve stanovanji prazni, da se dobi celo nadstropje s štirimi sobami za kakih 500 kron, dočim bi v Ljubljani stalo gotovo 1000 K. Je pa še nekaj drugih stanovanj s sobami, ki čakajo na stranke. Da bi se stara Čitalnica prezidala za srednja stanovanja, zato je naša stranka vedno bila, a nasprotniki so vedno hoteli imeti plesno dvorano, naj so tudi govorili o ljudski kuhinji, ekspozituri c. kr. okrajnega glavarstva ali gasilnem domu, samo da bi si v pritličju zagotovili velike prostore. In ravno srednjih stanovanj je pri nas potreba. Za rudarje zida delavske hiše erar, ko gre pa paznik ali rudar v penzijo, se mora izseliti iz cesarske hiše. Tako bi se lahko opremila št. 509 v dobičkanosno podjetje občini in meščanom bi bilo ustreženo. Torej o pomanjkanju stanovanj govoriti je pač iz trte izvito. Naj se realka v reformirano gimnazijo izpremeni, potem bodo tudi oni naši dijaki, ki so drugod po gimnazijah, radi pristopili v domač zavod. Tudi iz okolice bo pritisk večji, kakor je sedaj. Tako si pa marsikateri oče trikrat premisli, preden pošlje sina v realko, odkoder mu je potem tako malo višjih šol odprtih. Saj že sedaj puste nekateri svoje sinove poučevati privatno v latinskem jeziku. — Podlage manjka pri dijakih! Tega vendar ni kriva S. L. S.! Saj imajo pripravljalni tečaj. Tam naj se pobrigajo, da bode kaj uspeha. A če je vedno supliranje, če sedaj ta, sedaj druga učna moč nadomestuje, ni treba biti šele pedagog, da bode spoznal, da ne more biti prave podlage, ker ni enotnega pouka. — Sklenila se je umestna resolucija, katero obelodani »Slovenec« v sobotni številki. Sploh je pa tudi zelo smešno zavračati krivdo premestenja realke v Ljubljano na S. L. S. Kdo se je pa toliko trudil, da se je realka podržavila? To so vendar dosegli poslanci naše stranke in sedaj naj bi ti delali, da se realka odpravi?

Vprašalo se je tudi, kako stoji zadeva s kanomeljsko cesto. Na podlagi informacije je predsednik povedal, da je deželni odbor dne 25. januarja t. l. odobril načrte in že odmeril 30odstotni znesek, to je 125.400 K iz melioracijskega fonda; prispevek se bode tudi izposloval od države; v četrtek dne 13. februarja bode pa naš cestni odbor še svoje sklenil in tako se bode začela v kratkem 13 km dolga in 5 m široka, tudi za avtomobilno požnjo prirejena cesta graditi. Poskrbelo se je tudi, da bo goriški deželni odbor na svojem ozemlju nadaljevanje izpeljal. Tako je pre-

LISTEK.

Roža svetá.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

Odjezdila sta po ozkih ulicah, kjer se je gnetlo preplašeno ljudstvo; raznesle so se namreč že novice, da je poslanstvo zavrglo Saladinove pogoje. Ponudil se je dati mestu živeža in dovoliti meščanom, da utrdijo zidovje, in jih vzdržati do Binkošti, če prisežejo, da se udajo, ako ne dobe pomoči. Poslanci pa so odgovorili, da ne prepuste kraja, kjer jim je Bog umrl, dokler bo iskrica življenja v njih.

Sedaj so imeli vojsko pred seboj, vojsko na življenje in smrt. In kakšni ljudje so prišli v tem slučaju prvi v poštev? Njihovi voditelji so bili pobiti ali ujeti, kraj ujet, vojaki so pokrivali bojišče pri Hatinu. Samo ženske in otroci, starci, bolniki in ranjenci — vsega skupaj znabiti svojih osemdeset tisoč duš — so pa ostali in le majhna peščica njih je mogla nositi orožje. In vendar je hotela ta peščica braniti Jeruzalem pred silo zmagoslavnih Saracenov. Zbok tega se ni čuditi, če so tarnali po ulicah, da se je vpitje njihovega obupa vzdigovalo do neba; saj so se vsi zavedali, da je sveto mesto izgubljeno in njihovo življenje zapadlo.

In zajahala sta skozi to množico, ki se ni dosti zmenila za nju, in prišla do samostana v sveti kraj Via Dolorosa, ki sta ga obiskala z Godvinom, ko ju je bil odpustil Saladin iz Damaska. Vrata tega samostana so stala v senci tistega svoda, kjer je Rimljan Pilat izrekel do vseh rodov besede: »Glejte, človek!«

Vratar jima je povedal, da so redovnice v kapelici pri molitvi. Wulf odgovori, da mora govoriti s prednico v zadevi, ki je ni mogoče odlašati; nato ju je peljal v hladno, prostorno sobo. Kmalu nato so se odprla vrata in v sobo je stopila opatinja v svoji beli obleki, vitka, postavna Angležinja srednjih let, ki je tujca radovedno pogledala.

»Gospa opatinja,« reče Wulf in se globoko prikloni, »moje ime je Wulf D'Arcy. Ali se me spominjaš?«

»Da. Bili smo že skupaj v Jeruzalemu — pred bitko pri Hatinu« je odgovorila. »Tudi meni je znano nekoliko tvoje zgodbe v teh krajih — jako čudna je.«

»Ta gospica« je nadaljeval Wulf, »je hči in dedinja gospoda Andreja D'Arcyja, mojega strica in v Siriji balbeška princezinja in Saladinova nečakinja.«

Opatinja se je zganila in vprašala: »Ali je potem tudi njegove vere, kakor bi se dalo soditi po njenem oblačilu?«

»Ne, častna mati,« je rekla Rozamunda, »kristjana sem, dasi grešnica, in prihajam semkaj iskat zavetja, da bi me ne izročili mojemu stricu Saladinu, ko bi spoznali, kdo sem.«

»Hči moja, kako naj rešimo tebe, ko je naše življenje samo v nevarnosti? To je samo v božjih rokah. Vseeno pa storimo z veseljem vse, kar je v naši moči; tukaj se vsaj lahko odpočiješ za nekaj časa. Dali ti bomo zavetje pred najsvetejšim oltarjem naše kapelice; potem ne sme noben kristjan položiti roke nate, kajti to bi bilo bogoskrunstvo, ki bi ga stalo dušo. Nadalje ti tudi svetujem, da se daš vpisati kot novinka in oblečeš naša oblačila. Ne« je pristavila in se nasmejala, ko je opazila preplašen izraz na Wulfovem obrazu, »ni treba, da bi ga gospica Rozamunda vedno nosila, razen če bi jo bila volja. Vse novinke ne dospo do končnih slovesnih obljub.«

»Dolgo časa sem nosila z zlatom vezano svilo in neprecenljive dragulje,« je odgovorila Rozamunda, »in zdaj se mi zdi, da si bolj želim tistega vašega oblačila nego vsega na svetu.«

Prednica je odpeljala Rozamundo v kapelico in v pričo vseh redovnic in pozvanih duhovnikov položila pred oltarjem, na tistem svetem kraju, kjer pravijo, da je nekdaj Kristus odgovarjal Pilatu, roko nanjo, ji dala zavetje in ji zagrnila glavo z belim pajčolanom novinke. Wulf jo je pustil tamkaj, odjezdil in se je javil pri Balianu iz Ibelina, izvoljenem mestnem poveljniku, ki je bil vesel, da je mogel pozdraviti takega korenjaškega viteza.

× × ×

Naporna je bila Godvinova ježa pod solncem, pod zvezdami. Za njim brat, ki mu je bil tovariš in najboljši prijatelj, pa dekle, ki jo je bil zaman ljubil, pred njim, ni vedel kaj. Kaj je šel iskat? Drugo žensko, ki je tvegala svoje življenje za njih vse, ker ga je ljubila. In če jo najde, kaj potem? Jo mora poročiti, ali pa je to njegova želja? Ne, on si ni želel ženske na svetu; ali to, kar je bilo prav, je bil pripravljen storiti. Če jo pa ne najde, kaj pa potem? No, potem se hoče vsaj predati Saladinu, ki mora imeti slabo mnenje o njih, ki je z njimi dobro ravnal, ter mu povedati, da jim je bil ta naklep docela neznan. Da, k njemu ho-

skrbljeno, da dobimo morda vsak dan enkrat avtomobilno progo s Sv. Lucijo, z Logatcem jo imamo že sedaj. Naj bo promet radi snega do Logatca zaprt, bo vedno prost na Sv. Lucijo. Osobito naš rudnik ali trgovci ali potovalci bodo to vest sprejeli z veseljem. — Tudi za smeh so poskrbeli naši nasprotniki. Navzoči član pove, da se mu je svetovalo, naj naša stranka umakne rekurz proti prezidavi prezidavi hiše št. 509, da ne osmešimo dr. Lampeta, drugi pove, da je tudi v »Narodu« dopis z nasvetom, naj tudi deželnemu odboru prihranimo v tem smislu blamažo. Vprašali so se navzoči, od kedaj je nastala tolika ljubezen naših liberalcev do dr. Lampeta ali do deželnega odbora, katera so sedaj le napadali. Sklenilo se je, enako ljubezen vračati tudi naprednjakom. Do sedaj so oni tako še vselej propadli pri naši rekurzih. Naj imajo vsaj enkrat veselje, da so zmagali in ostanimo pri svojem sklepu. Mi bomo dosledni ostali in nasprotniki vsaj enkrat dožive kaj veselega. — Vsi navzoči so spoznali, da politično društvo uspešno deluje, posebno še, ko jim je predsednik prebral uradno izjavo z Dunaja, da v naučnem ministrstvu prav nič ne vedo o kaki premestitvi idrijske realke v Ljubljano.

Balkanska vojska.

TURČIJA ŽELI MIRU. VELESILE NOČEJO POSEDOVATI.

Dunaj, 12. februarja. Semkaj dospe najbrže v kratkem bivši veliki vezir Hakki paša, da konferira z grofom Berchtoldom glede na eventualno nadaljevanje mirovnih pogajanj.

Carigrad, 12. januarja. Hakki paša ima baje nalog, da na Dunaju zagotovi, da bo Turčija v Albaniji podpirala avstrijske gospodarske interese, ako se Avstrija izjavi za avtonomno Albanijo pod osmanskim princem. V Londonu pa ima Hakki paša izjaviti, da bo Turčija priznala angleške interese v evfratskem ozemlju in v kovaitskem sultanatu. Anglija in Avstrija naj pa na to delata, da Turčiji ne bo treba plačati vojne odškodnine, da ji Italija vrne zasedene otoke in da dobi mednarodno posojilo .

London, 12. februarja. Včeraj so zopet zborovali **poslaniki.** Razpravljalo se je vprašanje o posredovanju velesil, da bi se vojska končala. Turški delegati so namreč pred enim tednom v Londonu izjavili željo, naj bi velesile same določile mirovne pogoje in mir balkanskim zaveznikom diktirale. Potem je Porta to željo tudi oficielno izrekla. **Poslaniki so sklenili, da ne intervenirajo, dokler Porta ne sprejme zahtev znane kolektivne note,** to je, **da preda Odrin Bulgariji.** Balkanski zavezniki so pa izjavili, da premirja sploh nič več ne sklenejo, temveč hočejo skleniti takoj mirovne preliminarije, in sicer na bojišču.

če iti najprej, četudi samo radi tega, da ga prosi odpuščanja za Masudo, če bi bila še v njegovih rokah. Po tem — upati vendar ni mogel, da bi mu verjel in v drugič prizanesel — naj pride smrt; z veseljem jo pozdravi, ker si je želel miru.

Zvečer je bilo in Godvinov utrujeni konj je počasi stopal skozi veliki Saladinov tabor pred zidovjem zajetega Oskalona. Nikdo mu ni delal zaprek; ker je bil toliko časa ujetnik med njimi, so ga izvečine vsi poznali, drugi pa so bili zopet mnenja, da je eden krščanskih vitezov, ki so se podali. Tako je dospel do velikega šotora, ki je v njem bival Saladin; velel je straži oznaniti ga pri sultanu, češ, da ga prosi avdijence. Takoj je dobil dovoljenje, da vstopi, in je našel Saladina med svojimi ministri pri zborovanju.

»Gospod Godvin,« je rekel, kaj te prinaša zopet nazaj v moj tabor, ko vendar vidiš, kako si ravnal z menoj? Vama bratoma sem daroval življenje, vidva pa sta me oropala nje, ki bi je za nobeno ceno ne hotel izgubiti.«

»Midva te nisva oropala, gospod,« je odgovoril Godvin, »saj nama je bil ta naklep popolnoma neznan. Ker sem bil prepričan, da boš imel tako mnenje o naju dveh, sem prišel iz Jeruzalema, pustivši tam brata in princezinjo, da ti povem resnico in se ti predam, da prejmem mesto nje vsako kazen, ki se ti zdi primerna za Masudo.«

»Pa zakaj bi jo ti prejel?« je vprašal Saladin.

»Ker je vse,« je odgovoril Godvin žalostno in s povešeno glavo, »kar je storila, naredila iz ljubezni do mene, dasi brez moje vednosti. Povej mi, ali je še tukaj, ali je pobegnila?«

»Ona je še tukaj,« je odgovoril Saladin na kratko. »Ali jo želiš videti?«

(Dalje.)

OFICIELNI POROČILI IZ BULAIRJA, ČATALDŽE IN ODRINA.

Sofija, 12. februarja. (Oficiozno) **Včeraj je bilo tako pred Čataldžo kakor tudi pred Bulairjem mirno,** ker ni sovražnik začel nobene akcije. Bolgari so se **utrdili pred Bulairjem in 5 kilometrov zahodno od Čataldže.** V včerajšnjem boju pri Šarköju so izgubili Turki nad 1000, Bulgari pa le 60 mož.

Odrin se je cel dan z odmori obstreljeval. Sovražnik je odgovorjal s težkimi topovi.

Iz poročil Turkov, ki so bili v boju za vas Oklali v čataldški okolici dne 9. t. m. ujeti, se je izvedelo, da so se boja udeležili trije bolgarski bataljoni proti 11. in 17. turškemu pešpolku, ki imata po 300 mož močne bataljone. Turško baterijo, ki je bila v vasi Izzedin razpostavljena, so morali vleči vojaki, ker so bili konji preizmučeni. V boju dne 8. in 9. t. m. so imeli Turki velikanske izgube, do 50 mož pri vsakem oddelku. Častniki so turške vojake navduševali tako pri Čataldži kakor pri Gallipoliju na ofenzivo, češ, da se gre za to, da se Odrin osvobodi.

Carigrad, 12. februarja. **Uradno** se objavlja: Bateriji fortov Čataldža in Jassi Tepe, ki tvorita del **odrinskih** utrdb, sta predvčerajšnjim pričeli streljati na sovražnika. Ogenj je trajal do pozne noči. Isti dan je napadel sovražnik našo vzhodno fronto. Vnel se je hud boj, ki je štiri ure trajal. Naše čete se niso iz svojih postojank umaknile. Sovražnik je metal iz aeroplanov bombe na Odrin, ki pa niso nič škode napravile.

Ob čataldški črti so ob desnem krilu odposlani poizvedovalni oddelki prišli do akalanskih gričev, ki leže vzhodno od Kalfaköija. Dva v Bašliku ujeta Bolgara sta povedala, da grade Bolgari **v Sinekliju utrdbe. Sovražnikova artilerija se nahaja v Čorluu.** Sovražnikovi zadnji oddelki, ki stoje nasproti našemu levemu krilu, so zasedli črto **Silivri—Hadiköi.**

ZASEBNA BULGARSKA POROČILA O BOJIH.

Sofija, 12, februarja. Privatne vesti pravijo: **Bolgari delajo na to, da bi izmamili Turke ven iz Čataldže, jih na odprtem polju potolkli in preganjajoči centrum prodrli čataldško črto. Zavzetje Dardanel je kljub vsem dementiiam resno določeno. To želi tudi Rusija.**

ZASEBNA TURŠKA POROČILA O BOJIH.

Carigrad. Turki so po uradnih podatkih izgubili pri Bulairju 1200, po zasebnih poročilih pa **še enkrat toliko mrtvih in ranjenih.** Samo z včerajšnjim tretjim transportom so pripeljali 1850 ranjencev v Carigrad.

Carigrad. Sovražnikov zopetni poizkus, da prodere pri Jeniköju, južno od Derkoškega jezera, čataldžko črto, se je po hudem zmagovitem boju izjalovil. Gromenje topov se je do poznega večera čulo v predmestjih Pere. »Tanin« poroča, da je ob bitki pri Papasköpriju od treh bulgarskih bataljonov pobegnilo le 10 mož.

Carigrad. Kakor se zatrjuje, so turške čete baje zasedle Midijo in pri Lomi vrgle Bulgare nazaj proti sredini železniške proge. Bulgari so, ko so se umikali, vzeli seboj celo železniške tračnice. Včeraj so Turki prodrli do postaje Sinekli. Bulgari so še v posesti močnih pozicij blizu **Čerkeskőja** in **Čorlua,** kjer pričakujejo kmalu resnejših bitk. Včeraj zjutraj so dospeli v Carigrad trije bulgarski častniki vjetniki, med njimi en ruski. Včeraj zvečer je dospelo 120 bulgarskih vojakov, ki so jih Turki vjeli pri Kalikratiji. En vjetnik si je med transportom prerezal žile s svojim nožem. Zaprli so vse v ječah vojnega ministrstva. »Ifham« pravi, da turška poizvedovalna kolona, ki je prodrla do Sineklija, ni našla sovražnika. Pričakuje se velika bitka pri reki **Erge..e,** ki bo najbrže odločilna.

Carigrad. Zadnje štiri dni so mogle turške bojne ladje le malo posegati v boje. Srbi so pripeljali izpred Odrina najtežji oblegovalni top in ga namestili na višavi nad Bulajirom in so preprečili turškim ladjam, da bi se približale na uspešno distanco. Razen tega so prizadeli dvema izza zadnjih bojev poškodovanima in pred Gallipolijem ležečima ladjama nove težke poškodbe. Tudi Grki so posegali v te boje in znani Mutusis je nadlegoval Turke ter metal iz svojega hidroplana bombe na ladje.

Carigrad. Pri obstreljevanju Rodosta so bulgarske granate korveto Idžlalje tako poškodovale, da je postala nesposobna za boj in je morala poiskati bližnjo ladjedelnico.

Carigrad. Pravijo, da se je turška križarka »Asar i Tevfik« potopila. Po drugih vesteh so jo **bulgarski topovi** pri Midili tako **poškodovali,** da je uničena.

ZASEBNA POROČILA IZPRED ODRINA.

Belgrad. V nedeljo so Turki izvršili silen izpad iz Odrina proti VIII. pešpolku. Odpor Srbov je bil izredno spreten in junaški Turki so obupno napadali. Nazadnje so bili Turki s protinapadom **vrženi nazaj** ter so v neredu bežali k utrdbam, pustivši na bojišču nenavadno velike žrtve. Srbske žrtve so: 20 mrtvih in več ranjenih.

Milan. »Corriere della Sera« poroča iz Belgrada 11. t. m.: Včeraj je ena turška divizija pod poveljstvom Abdul bega iz Odrina izpadla, poizkušajoč forcirati obrambno črto VIII. srbskega polka. Srbske čete so se potuhnile, kakor da bi ne bile opazile izpada in so se vrgle na sovražnika, ko je že bil tik pred njimi. Vnela se je strašna bitka. Turki so bili z velikimi izgubami vrženi nazaj.

Milan. »Corriere della Sera« poroča iz Plovdiva 11. t. m.: Odrinska posadka je popolnoma demoralizirana, **ker se bombardement z vso silo nadaljuje.** Vsak dan je več ubežnikov. Bulgari so vjeli radiotelegram iz Carigrada, v katerem turško poveljstvo Šukri paši naznanja, da Turki od Čataldže in Gallipolija napredujejo in pridejo Odrin osvobodit.

Belgrad. »Stampa« poroča iz Carigrada, da je carigrajska patriarhija od ubeglega meščana iz Odrina izvedela, da je Šukri paša brez vseh formalnosti dal **obesiti grškega in armenskega škofa** ter Grka Altinamoglija in Armenca Fundiljana, ker so prosili, naj pomaga ljudstvu, ki lakote umira. Oficielno vest še ni potrjena.

VSPEHI OBLEGOVALCEV PRED SKADROM.

Belgrad. Vojno ministrstvo je dobilo iz Cetinja sledeče poročilo: 10. t. m. so Turki poizkusili napad na Brdanjol, katerega so bili Srbi in Črnogorci zavzeli. Ogenj je trajal celo noč. Črnogorske čete so napad junaško in z vspehom vzdržale s pomočjo srbskih čet, ki so z druge strani Turke paralelno napadale. Srbske čete so se med tem pomaknile za 2 km blizu k Brdici in vas osvojile. Boj za pravo višino pa traja dalje in se padec Brdice danes pričakuje. **Turki imajo do zdaj v posesti samo še te pozicije: Taraboš, Brdica, skadrska čitadela in Tepe.** Na ta način je Skader **popolnoma cerniran** in aprovizacija onemogočena. Vesti pravijo, da se del garnizije in večina prebivalstva čedalje bolj upira. Posadka Taraboša je zelo izmučena in je vsled ognja srbske artiljerije zelo oškodovana. Vzdržuje se vest, da je Riza beg umorjen.

Rim. »Agencia Stefani« poroča iz Cetinj: Vlada je odločno odklonila laškemu Rdečemu križu dovoljenje za prehod v Skader.

ALBANSKE VESTI.

Solun, 7. februarja. Tukaj se trdi, da so Albanci **en mestni del v Prizrenu zažgali, Djakovo pa obkolili.** Sploh vlada po celi Albaniji vstaško gibanje proti Srbom. (Vesti iz Soluna so vedno nezanesljive.)

Dunaj, 12. februarja. S posebne bulgarske strani se poroča: Težave o bodoči pripadlosti Skadra še niso popolnoma odpravljene, četudi se sodi, da je Avstrija s svojim stališčem prodrla in dobilo potrdilo ostalih velevlasti, da se Skader bodoči Albaniji priklopi. Rusija je, kakor znano, predlagala, naj Skader postane albanski, rodovitno skardsko polje naj pa postane črnogorsko. Zdaj se o pripadlosti polja prerekajo. Sodi se pa tudi, da opusti Avstro - Ogrska, ker je Rusija glede na Skader odnehala, svoje zahteve, da naj postanejo albanski tudi Peč, Djakovo in morebiti celo Prizren. Položaj bi se zapletel, če bi Skader padel prej, preden se mir sklene. Sodijo sicer z gotovostjo, da se Črnagora volji Evrope uda in da Skader zapusti, a oprožena bi bila črnogorska dinastija in bi se Rusija potem najbrže močnejše zavzela za Črnogoro.

TURŠKE TEŽAVE. MASAKRI.

Carigrad, 12. februarja. Mahmut Šefket paša se je včeraj dolgo časa posvetoval s sultanom **o težavnem denarnem položaju Turčije** in baje tudi prosil, če sme zastaviti **kronske dragocenosti,** ki so velikanske vrednosti. Kronski zaklad Mahmuta osvoboditelja je vreden do 40,000.000 frankov. Zaklad je vreden do 100 milijonv frankov. Mahmut Šefket paša upa, da dobi nanj 50-milijonsko posojilo. Sultan se je zastavljenju zelo upiral in izjavil, da bi ponižanje več škodilo kakor bi koristil denar, ki bi se na kronski zaklad dobil.

Carigrad, 12. februarja. Prisilno posojilo v višini 5inpol milijona funtov se malo ugodno realizuje. V Carigradu so z grožnjami trgovce, med njimi tudi grške in bolgarske prisilili, da so posojilo podpisali. Oddalo se je dosedaj v Carigradu šele za 200.000 funtov zakladnic, tudi v provinci ni nič boljše.

Carigrad, 12. februarja. Imenovan bo **nov mornariški minister,** ker se začasni mornariški minister in prejšnji načelnik generalnega štaba generah Mahmut Šefket paša upira prevzeti vodstvo mornariškega ministrstva.

Sofija, 12. februarja. »Agence Telegr. Bulg.« poroča, da so Turki v Koumburgasu klali kristjane: moške, ženske in otroke, kar jih pa niso poklali, so jih seboj na ladje vzeli. Turki so tudi v Keslemkio in Oklaliju klali prebivalstvo.

HOHENLOHEVA MISIJA.

Pariz, 12. februarja. »Temps« poroča iz Londona: Misija princa Hohenlohe je pač znamenje, da se je razmerje med Avstrijo in Rusijo nekoliko izboljšalo, toda v glavnem obedve vladi vztrajata na svojem dosedanjem stališču. V Rusiji menijo, da bi Avstrija morala odpoklicati svoje čete od meje, da tako svojo miroljubnost dokaže. Sicer pa je baje dobil ruski poslanik v Belgradu od svoje vlade nalog, da podpira zbližanje med Avstrijo in Srbijo.

KAJ HOČEJO LAHI?

Bologna, 12. februarja. Po sem došlih poročilih je došlo v benečanski arsenal povelje, **naj se vse vojne ladje pripravijo,** ker bodo morale v Neapelj odpluti.

Dnevne novice.

+ **»Turški boji v jugoslovanskem pesništvu«** je naslov sestavku Jakoba Overmansa S. J. v pravkar izišlem 2. zvezku znane jezuitske znanstvene revije »Stimmen aus Maria Laach« l. 1913. Članek je strokovnjašk in razodeva obenem velike simpatije za Jugoslovane. Med drugim pravi pisatelj: »Pregled po jugoslovanski literaturi kaže, kako težko je ležalo turško breme na duši Jugoslovanov. Boji, ki se skozi 500 let kakor sami od sebe pretvarjajo v ljudskih ustih v pesmi in se prelijejo potem tudi v umetno poezijo, so srčna stvar celega ljudstva.« Pisatelj povdarja tudi religioznost, ki svečano zveni skozi vse jugoslovanske pesmi — zlasti so tipične v tem oziru srbske, ki oznanjajo padec Dušanovega kraljestva. Pisatelj priporoča jugoslovanskim pisateljem, naj ostanejo na tleh svojih narodnih tradicij in se ne dajo omamiti od nezdravih sadov zapadne kulture.

+ **Za stavkujoče v Vevčah** so nam poslali: Neimenovan, tu, Ahacljeva cesta 5 K; Ign. Leban, župnik, Batuje 2 K; F. Borc, Šmarca pri Kamniku 2 K; duhovščina župnije Trnovo na Notranjskem 18 K; Franc Hrovat, Idrija 16 K; J. Budin, župnik, Tinje 5 K; Ivan Tavčar, nabral med delavci v Škednju 20 K; gospodična Praprotnikova nabrala 8 K; R. nabral v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu 36 K; I. Petrovčič nabrala v društvu »Straža« na Dunaju 6 K 40 vin.; v tobačni tovarni nabrano 22 K 53 vin.; neimenovan v Tržiču 2 K; Feliks Funtek, Vodice 6 K 50 vin.; Iv. Drašler, Dole — Borovnica 1 K; Ivan Mavc st., Drašica—Borovnica 1 K; Katarina Jakopin, Litija 10 K; Jos. Regen, župnik, Unec 5 K; skupina J. S. Z. v Križah pri Tržiču 5 K; Ant. Rabuza, gimn. profesor v Celju 1 K 50 vin. — Iskrena hvala. Nadaljne darove hvaležno sprejema: L. Tomažič, Katoliška tiskarna, Ljubljana.

+ **Nekaj za »Edinost«.** Radi naše kratke vesti o razmerah v edinjaških organizacijah na Tržaškem se je zdelo »Edinosti« potrebno, krčevito se zagnati v slovenske katoliške organizacije; radi tega poročila in radi opazke, da se nam ne zdi umestno prirejanje otroških plesov, nam celo podtika, da hočemo v kalnem ribariti. Dovolimo si opomniti še enkrat, da je otroški ples nepotrebna in škodljiva prireditev. Sam ravnatelj šentjakobske šole g. Vrščaj se je pritoževal, da je med šolskimi otroki hudo rajširjen alkoholizem, tako da na tem zelo trpi šolski pouk. Mar menite, da se pride temu v okom s prirejanjem otroških plesov? — Kdaj je »Edinost« nastopila proti alkoholizmu na Tržaškem, proti temu večnemu prirejanju veselic, zabav, plesov v vseh stanovih in v vsakem času (tudi v postnem seveda)? — Kdo tedaj ribari v kalnem? — »Edinost« peče, da je tudi v Trstu ljudi, ki se protivijo tem širokoustnežem; tako se ji je tudi zdelo primerno, obregniti se v poverjenike Družbe sv. Mohorja, da ne izpolnjujejo svoje dolžnosti, ker — se ne klanjajo temu molohu kalnega edinjaškega liberalizma, ki si pod znamko »edinosti« svoji monopol pravega narodnjaštva.

— **Farni konkurz** drugo polovico je 13. t. m. napravil v izrednem terminu župni upravitelj koprivniški g. Fr. Ks. Stržaj.

— **Maščevalnost.** Iz Kočevja se nam piše: Višek nesramnosti je v »Gottscheer Nachrichten« št. 7 izražena grožnja proti Andreju Mikliču, gostilničarju v Kočevski Reki. V listu beremo: »Kočevska Reka. (Srbofil.) V Kočevski Reki se govori, da je gospodar Andrej Miklič (prej Lozar), ki se rad izdaja za Nemca, na prigovarjanje veletrgovca Antona Kalfeža iz Kočevja daroval 20 K za Srbe. Če bo vsled tega Miklič občutil škodo, naj se zahvali za to Kalfežu.« To kaže dovolj, kakšnih pomočkov se poslužujejo Nemci v Kočevju, da bi nam kratili svobodo. Toraj na ta način ne smemo dati niti izraza svoji narodnosti, da bi nas Nemci ne zasledovali s svojo maščevalnostjo. Toda če naši nemški prenapeteži mislijo, da nas bodo s tem oplašili, se korenito motijo, povedali jim bomo, kar zaslužijo. Če jih mi pustimo v svoji deželi, da delajo za Germanijo v podružnicah »Sürmarke« in »Schulvereina« ter moramo — žal — pustiti, da se tudi naši otroci vzgajajo v nemških šolah, ker nimamo svojih, naj bodo kar lepo mirni in tihi, ker se čutimo popolnoma enakopravni in bomo svojim narodnostnim dolžnostim zadostili kakor in kadar bo treba. Ne vemo, kako si upajo izvestni kočevski Nemci v ti zadevi komandirati in celo — pretiti?

— **Velika železniška nesreča na železniški progi med Zagorjem in Savo.** Sinoči ob pol 9. uri se je utrgala nad železniško progo med Zagorjem in Savo velika skala in zadela v osebni vlak številka 76, ki odhaja ob 7. uri iz Ljubljane. Os lokomotive se je vlomila, lokomotiva s tenderjem in službenim vozom je skočila s tira i zastavila drugi tir, po katerem je v ... ou nezgode od nasprotne strani privo ' tovorni vlak št. 865. Vsled karambola je skočil stroj in 12 voz tovornega vlaka s tira. Popolnoma razbitih je bilo 7 voz tovornega vlaka, ki so bili tako zmečkani, da se je videlo, kakor bi bil en sam voz. Premog z vlaka odletel v Savo. Ponesrečil je 40 let stari strojevodja osobnega vlaka Kaš, stanujoč Jenkove ul. št. 19. Kaš ima nevarne poškodbe na glavi in ima čreva pretrgana. Poškodbe so smrtnonevarne. Kaša so danes dopoldne v ljubljanski bolnišnici operirali. Od ostalega železniškega osobja in potnikov pri včerajšnji nesreči ni bil nihče poškodovan, pač pa se je danes pri delih na poškodovani progi ponesrečil ključavničar Pavel Zorc. S tukajšnje postaje južne železnice je šlo na mesto nesreče 18 ključavničarjev. Ko so ključavničarji pospravljali kose razbitih voz je kos železa padel na nogo ključavničarju Pavlu Zorcu ter mu nogo nevarno poškodoval. Zorca so pripeljali v ljubljansko bolnišnico. Na močno poškodovani železniški progi je bil začasno ustavljen promet dokler tirov niso oprostili in progo popravili. Potniki so morali na mestu nezgode prestopati iz vlaka v vlak. Vlaki so radi tega imeli velike zamude. Brzovlak, ki pride ob 6. uri zjutraj v Ljubljano, je prišel ob 8. uri. Sedaj je proga zopet prosta. Poroča se uam, da je nadvojvoda Karol Štefan, na vožnji z Dunaja v Pulj izstopil na kraju nesreče ter se je brzojavno informiral, kako je ponesrečenemu strojevodju Kašu. Poslal je v Ljubljano tudi posebnega odposlanca, da se informira o nesreči. Nesreče je vzrok skopost južne železnice. Sedaj namreč nič več ne pregledajo čuvaji proge od ene čuvajnice do druge, ampak vso progo od Ljubljane do Laz pregleda ena oseba. Kako lahko bi se radi te »štedljivosti« južne železnice zgodila velikanska nesreča, pri kateri bi izgubilo življenje mnogo ljudi. Skala je v osebni vlak priletela s toliko močjo, da je vrgla železniški stroj in službeni voz osebnega vlaka na drugi tir v tovorni vlak. Dodatno se nam poroča: Vseh poškodovanih voz tovrnega vlaka je 12. Vozovi vise deloma nad prepadom proti Savi. Vse se čudi, da se potnikom v osebnem vlaku ni nič zgodilo.

— **Umrl je** g. Jernej Rozman, trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano, star 76 let. Pogreb bo v soboto dopoldne. N. v m. p.!

— **Sankaška in smuška tekma.** V nedeljo, dne 23. svečana t. l. priredé sankači in smučarji iz Primorske in Kranjske na sankališču »Belvedere« v Bohinjski Bistrici veliko sankaško tekmo s sledečim sporedom: I. Enosedežna tekma za prvenstvo »Bohinja« 1200 metrov — 3 darila. II. Damska tekma 800 m — 3 darila. III. Tekma juniorjev 1200 m — 3 darila. IV. Dvosedežna tekma 1200 m — 3 darila. V. Tekma na samotežnicah za domačine 600 m — 3 darila. Začetek tekme ob pol 11. uri dopoldne. Prijave in prijavnine 2 K za osebo in točko je nasloviti na Prometno društvo v Bohinjski Bistrici. Po sankalni tekmi se vrši smuška tekma, dolžina progi 2500 m — 3 darila. Start Bača, cilja sankališče »Belvedere«. Prijave kakor pri sankalni tekmi. Na sankalni in smuški progi bode instaliran vojaški telefon, katerega je dovolilo tukajšnje poveljništvo alpinskega polka. Razdelitev daril ob 5. uri popoldne v salonu hotela »Triglav«. Posle tekme vodijo: za Trst gg.: inšpektor L. Schiestl in baron Albori; za Gorico gg.: dr. Treo in stotnik Blaschke; za Ljubljano gg.: dr. Praunseis, nadinženir Prelovšek, ravnatelj Štricel, Leo pl. Tornago, poročnik Ringl, Josip Rohrman in Karol Govekar; za Krani g.: Demeter Majdič; za Tržič gg.: Andre Gassner jun. in inženir Karol Polak; za Radovljico g. major Hrašovec. V Bohinju je še vedno dovolj snega in bode tekma vsled ugodnih snežnih razmer velezanimiva.

— **Umrl je** v Kostanjevici pri Krškem vpokojeni nadporočnik Otmar Sever. R. I. P.

— **Z Viča.** Število birmancev je v naši župniji tako naraslo, da je bilo treba napraviti glede svete birme izjemo, da bo pri nas sveta birma eno leto prej, kakor bi morala biti. Z birmo smo pohiteli pa tudi zato, ker bomo že letos začeli s slikanjem župne cerkve, ki bo trajalo najmanj dve leti, in bo med tem cerkev v odrih. Pri slikanju bo pomagal frančiškan Pater Blaž Farčnik, ki se je v teku dveh let na kademiji v Florenci zelo spopolnil v slikarskem poklicu. Naš »Ljudski oder« tudi letos kaj marljivo deluje v Društvenem domu. Za v nedeljo 16. februarja se bo vprizorila žaloigra »Devica Orleanska«, kot premiera, katero je priredil po zgodovinskih podatkih režiser tukajšnjega Ljudskega odra g. Anton Mehle. Za poznejše postne nedelje se pa pripravljajo »Pasijonske igre, za katere se zelo trudi P. Arhangelj, ki bodo času zelo primerne in upamo dobro obiskane. — Minoli petek je imel g. dr. Grivec v Domu sk...no predavanje o Balkanu in sedanjih tamošnjih dogdokih z ozirom na versko življenje Jugoslovanov. Dvorana je bila polna občinstva, ki je kaj pazljivo sledilo točnemu predavanju.

— **Nove avstrijske znamke.** V kratkem dobimo v Avstriji nove poštne znamke, s katerimi namerava poštna uprava prihraniti 10.000 K. Dosedanje znamke so bile namreč natisnjene na svetlem papirju, nove se pa natisnejo na navadnem. Spremeni se deloma tudi barva posameznih znamk. Dosedanja 50vinarska znamka se popolnoma opusti, namesto nje se pa uvede nova znamka po 72 vinarjev, ki je potrebna za zavojni promet.

— **Zaročil** se je g. Ernst Selak, c. kr. davčni oskrbnik v Kostanjevici z gdč. Karlo Kuchlerjevo, učiteljico pri Sv. Križu pri Kostanjevici.

— **Žrtev tujine.** Iz Frontenac Kan. v Ameriki poročajo: Nesreče v premogovnikih so skoraj na dnevnem redu. Naj omenim en sam slučaj! Rojaku Andreju Rožiču je padla skala na hrbet in mu ga zlomila. V bolnišnici so ga imeli celih šest let, ni mogel ne umreti, ne ozdraveti. Pred enim letom se je podvrgel operaciji. Odrezali so mu obe nogi v stegnu, ker so bili zdravniki mnenja, da mu bodo olajšali bolečine v hrbtu. Revež se je podal v svojo domovino, toda kaj bode delal brez nog!

— **Občinski odbor mesta Kranja** je imel dne 11. februarja t. l. svojo sejo, v kateri se odobri zapisnik zadnje občinske seje. Župan prečita okrožnico deželnega odbora glede določitve odškodnine zaupnikom posredovalnega urada, dalje dopis c. kr. okrajnega glavarstva, da je vodni kataster razpoložen istotam in da je dobil Fran Tavčar koncesijo v Kranju za napravo hišnih telefonov in električnih žarnic. Krajni šolski svet kranjski prosi dovoljenja, da se zviša učiteljski volonterki Olgi Šavnikovi, ki poučuje na petrazredni dekliški ljudski šoli v Kranju, mesečna plača od 40 na 50 kron in da se imenuje učiteljicam. Sprejeto. Občinski odbornik Fran Šavnik poroča v imenu finančnega odseka o prošnji občinskega odbora v Predosljih radi popravе kolovozov na kranjskem polju. Se odkaže stavbnemu odseku. Občinski odbornik Tajnik predlaga v imenu finančnega odseka o prošnjah učiteljic na petrazredni dekliški šoli v Kranju gospodičen Janje Miklavčič, Ide Mally in Marije Rooss, za draginjsko doklado, da se prošnje zavrnejo. Sprejme se nasvet stavbnega odseka o proračunu za kašto na koncu mestne posesti pod savskim drevoredom, katera sestavi tesar Švelc. Občinski odbor odobri od deželne vlade zahtevane izpremembe regulačnega načrta za mesto Kranj in naznanja glavarstvu svoje mnenje o odprtem in strnenem sistemu in da morajo biti ob državni cesti pred vrtovi ob novozgrajenih hišah štiri metre oddaljeni od ceste. V krajni šolski svet kranjski se izvolijo gg.: dr. Valentin Štempihar, Karel Šavnik, Anton Šlamberger, Ferdinand Polak in Ciril Pirc kot člani in Anton Župan, Maks Pirnat, Franc Šavnik, Vilko Rus in Josip Tajnik kot namestniki. Občinski odbor odobri novoizvoljeni odbor gasilnega društva v Kranju in imenuje za dobo dveh let tri poverjenike, gg.: Ivana Jagodica, Karola Jägra in Antona Šinkovca star. Poročilu policijskega odseka o dopisu c. kr. okrajnega glavarstva zaradi prenosa dimnikarske koncesije Rajkota Potučeka za Alojzija Zakrajšeka se pritrdi, namreč da Rajko Potuček odloži svojo dimnikarsko koncesijo. Končno se sprejmejo v domovinsko zvezo Ana Por, Marija Zaplotnik in Marija Cvira.

SPREMEMBA LOČITVE POSTAVE NA FRANCOSKEM.

Kulturnobojni valovi na Francoskem so se začeli zadnji čas polagoma umirjati. Notranji minister Briand in finančni minister Klotz sta bivšemu predsedniku Fallieresu malo pred odstopom predložila zakonski načrt, s katerim se postava o kongregacijah izpopolnjuje. Osnovati bi se imel zaklad, iz katerega bi se podpirali člani kongregacij, ki so brez sredstev. V načrtu je tudi določba, da se razpuščenim redovom v posameznih slučajih lahko dovoli začasna naselitev. Zanimivo je pri tem načrtu zlasti to, da ga je izdelal Briand — oče ločitvene postave.

Primorske vesti.

p **Velike krivice goriških obrtnikov in trgovcev.** Dne 28. in 29. januarja so se vršile v Gorici volitve v goriško trgovsok zbornico, kjer nimajo Slovenci nobenega zastopnika. Kako velike krivice se gode slovenskim goriškim obrtnikom in trgovcem v tem oziru, je razvidno iz resolucije, ki so jo sklenili slovenski goriški obrtniki na shodu. Iz te posnemamo: Volitve so bile razpisane edinole v italijanskem jeziku. V istem jeziku je sestavila c. kr. komisija navodilo k volitvam, izkaznice in glasovnice. Volilne listine: navodilo, izkaznice in glasovnice je dala c. kr. volilna komisija dostaviti po pošti. Pisma niso bila niti priporočena niti niso bila opremljena s povratnico. Izključen je tedaj vsak dokaz, vsaka kontrola o pravilni dostavitvi volilnih listin. Volitve so se vršile na podlagi imenikov sestavljenih po trgovsko obrtni zbornici na podlagi najmanjšega davčnega postavka v znesku 8 kron. Ta davčna postavka izključuje vsled svoje visokosti približno 70% trgovcev in obrtnikov v slovenskem delu dežele do sodelovanja pri volitvah v stanovski zastop, od volitev v korporacijo, ki je po postavi poklicana, braniti in zastopati koristi in pravice vseh trgovcev in obrtnikov. V vseh sosednih deželah in kronovinah je ta davčna postavka nižja. Za volitev trgovske in obrtne zbornice v mestih Ljubljana, Rovinj, Inomost, Bolcan, Roveredo, znaša ta postavka 4 K 20 vin. Da, pri volitvah v zbornico v Ljubljani ima vsled volilnega reda za deželni zbor vsak trgovec in obrtnik volilno pravico, ako plačuje sploh kak direktni davek.

p **Sv. Valentin pri Gorici v ognju.** Nocoj, dne 12. t. m. se je užgal gozd na hribu Sv. Valentina nad Gorico. Najbrže se je užgal po neprevidnosti kakih otrok, ki so zažigali suho travo. Požar se je precej razširil in je bil kot velika baklja nad Gorico. Krog 9. ure zvečer je požar že prenehal.

p **Tatovi po Vipavski dolini.** Po Vipavski dolini se čuje o več vlomih od strani neznanih storilcev. V Dobravljah so vlomili pri dveh prodajalnah, a so odnesli s seboj le neznatne stvari. Poskušali so tudi drugod svojo srečo, toda z manjšim uspehom. Na nekem kraju so celo streljali iz samokresa!

p **Železnica iz Gorice v Červinjan.** Deželni glavar dr. Pajer je poklical v Gorico župane iz Furlanije, ki so prizadeti na nameravani železnici iz Gorice v Červinjan. Poslanec Bugatto je pa obvestil brzojavno nekaj furlanskih županov, da je železnica zagotovljena in da vlada ne reflektira na prispevke prizadetih občin. Navzlic temu so na zborovanju pod predsedstvom dr. Pajerja govorili o prispevkih furlanskih občin za imenovano železnico. Pajer je rekel, da nič ne verjame brzojavkam; po brzojavki je bil on že umrl!

p **Samoumor vojaka.** Iz Gorice se poroča: Prostak Franc Aknič iz Kočevja, si je pognal kroglio iz puške v prsi ter obležal nezavesten. Došli zdravnik je odredil prenos vojaka v vojaško bolnišnico. — Aknič je trpel na klepto-maniji ter je bil tolikokrat že obsojen, da je večji del svoje službene dobe presedel v zaporu. Zadnjič je ukradel svojemu tovarišu zlat prstan in 1 K. Zaridi tega bi moral biti prihodnje dni obsojen. Da se ogne obsodbi, se je ustrelil. Zdravniki so izjavili, da je njegov položaj nevaren in brezupen.

SPLOŠNA STAVKA V BELGIJI.

Bruselj, 13. februarja. Soc. demokraško vodstvo je sklenilo, da se prične splošna stavka v Belgiji 14. aprila. — Belgijska vlada je ukazala, da morajo častniki izstopiti iz framasonskih lož.

REVOLUCIJA V MEHIKI.

V Mehiki so se tudi 11. in 12. t. m. bili hudi boji med vstaši in vladnimi vojaki. Streljalo se je s puškami in topovi. Mrtvih in ranjencev je na stotine. Zjedinjene države odpošljejo vojne ladje na mehikansko obrežje.

JAPONSKO MINISTRSKO PREDSEDSTVO

je prevzel admiral Jamamoto.

Štajerske novice.

š **Mariborska časopisje,** dr. Korošec, dr. Jankovič, dr. Benkovič, »Slov. Gospodar«, »Straža«, Kmečka zveza, obstrukcija, delazmožnost, politični sleparji in lenuhi in slične besede so letele v nedeljo na »velikem« shodu Narodne stranke v Polju pri Podčetrtku. Kukovcu se je pobijanje klerikalnega obstrukcijskega zmaja izjalovilo. Sotelčani in par mož iz Buč in Sedlarjevega so strašno debelo gledali, če je Spindler ali Kukovec povedal kako robato. Govore je razumelo kvečjemu kakih deset mož. Drugi so se povpraševali, kaj pa je to »samoštrukljicija«.

š **Iz zdravniške službe.** Na splošni javni bolnišnici v Mariboru je razpisano mesto sekundarnega zdravnika v mediciničnem oddelku. Prošnje je vložiti do 28. t. m. na deželni odbor v Gradcu.

š **Iz ljudske šole.** Na štirirazredni mešani šoli pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju (III. plačilni razred) je razpisano mesto učitelja ali učiteljice. Prošnje do dne 28. t. m. — Na trirazrednici v Prevorjih (II. plačilni razred) je oddati službo učiteljice. — Na šestrazrednici v Rajhenburgu II. plačilni razred) mesto učitelja, na šestrazrednici v Dobovi (III. plačilni razred) služba učitelja, na štirirazrednici na Sromljah (II. plačilni razred) mesto učitelja. Prošnje do dne 28. februarja 1913 na dotične krajne šolske svete.

š **Iz justične službe.** V pokoj je stopil sodni nadsvetnik Anton Morocutti v Mariboru. Povodom njegovega umirovljenja je prejel za svoje mnogoletno in vestno službovanje najvišje priznanje.

š **Umrl** je v bolnišnici v Radgoni posestnik Alojzij Rantaša v starosti 73 let. Umrli je bil oče P. minorita Ljudevita Rantaše v Ptuju.

š **Tatvina.** Gostilničarki Mariji Bezjak na Ljubljanski cesti v Celju je nekdo ponoči ukradel 800 kron denarja.

š **Namesto kave — brinjeve jagode.** Iz Maribora poročajo, da je obiskoval tam različne stranke nekdo, ki se je izdajal za agenta neke tržaške veletrgovine s kavo. Nabral je več naročil. Naročniki pa so dobili po povzetju mesto kave — brinjeve jagode.

š **Iz davčne službe.** Prestavljen je davčni asistent Gustav pl. Grutschschreiber iz Konjic v Šoštanj.

š **Spremembe pri južni železnici.** Na novo so sprejeti: Janez Pavlik v Št. Juriju ob južni železnici. Premeščeni so: Jožef Holeček, asistent, iz Pragerskega v Celje; Edvard Baiglblock, adjunkt, iz Maribora — koroški kolodvor, v Maribor — glavni kolodvor; Franc Büchler, adjunkt, iz Spielfelda v Peggau—Nemško Bistrico; Janez Stampfl, asistent, iz Celja v Bruneck; Janez Ebner, asistent, iz Štor v Celje; Martin Knez iz Zgor. Dravograda v Štore; Rajmund Lecker, asistent, iz Št. Petra na Krasu v Maribor — glavni kolodvor. Premeščen je Leon Himmel, asistent, iz Maribora (delavnica) v Beljak (kurilnica.)

š **Izobraževalni tečaji** se vrše: Ta teden v Salezianskem zavodu v Veržeju. Govore: V. Pušenjak, dr. Kovačič, Krištof in drugi. Dne 15. in 16. februarja se vrši socialni tečaj v Središču in dne 19. februarja v Braslovčah. Predavata dr. Hohnjec in živinorejski instruktor Krištof.

š **Nesreče:** V Vidmu pri Cmureku je padla smreka na Miho Mantla in ga ubila. Pri nakladanju lesa v Šmarjeti pri Celju se je ponesrečil delavec Miha Strenčan, ki si je strl glavo. Tržaški brzovlak je povozil med postajama Rimske toplice in Laški trg železniškega delavca Suhavožena in ga raztrgal na kose.

Gospodarstvo.

g **Kmetijsko poučna tečaja** priredi v nedeljo in v ponedeljek deželni odbor na Vrhniki in v Dol. Logatcu.

g **Gospodinjski tečaj** se zaključi v torek 18. t. m. v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

— **Izum Slovenca. — Nov merilni aparat za krojače.** Slovenec g. Anton Lenasi v Briksnu je iznašel nov merilni aparat za krojače in šivilje. Ta merilni aparat nadomesti vsako prikrojevalno šolo in vse prikrojevalne učne knjige. Nobenemu krojaču ali šivilji ne bo treba meriti, kakor dosedaj — aparat se priloži dami ali gospodu ter se na gotovih mestih prestavi in aparat da sam obliko zaželjenega kroja. Za to najnovejšo iznajdbo za krojaštvo nudi neka pariška tvrdka 100.000 K. Aparat bo razstavljen na raznih velikih razstavah. Izumitelj, strokovnjak v krojaštvu, je rodom iz Postojne.

Telefonska in brzojavna poročila.

POROČILO BULGARSKEGA GLAVNEGA STANA O VSEH DOSEDANJIH BOJIH IN DEMENTI VSEH TURŠKIH LAŽI.

Sofija, 13. februarja. **Bulgarski glavni stan** v Dimotiki priobčuje sledeči komunike:

Vsa poročila iz Carigrada o vojaških operacijah v drugi vojni periodi, v katerih se govori o dozdevnih zmagah turške armade nad Bulgari, so **popolnoma neistinita** in se od strani turških oblasti razširjajo zgolj z namenom preslepiti javno mnenje v Evropi. V resnici so se operacije, odkar so se sovražnosti zopet začele, sledeče vršile:

4. februarja so bulgarske čete **porazile turško armado** na Gallipoliju južno od reke **Kavak.** Turki so zapustivši za seboj mnogobrojne mrtve in ranjene, zbežali za pozicije v Bulairu, energično preganjani od Bulgarov.

8. februarja je **6 turških divizij** napadlo naše čete, ki so se bile v pozicijah 5 km južno od Bulaira utrdile. Bulgari so Turke vrgli nazaj, potem sami izvršili protinapad in sovražniku v boju z bajonetom prisilili do **paničnega bega.** Sovražnik je pustil na bojišču veliko trofej. Turške izgube so bile silno velike. Bulgari so dozdaj pred svojo fronto pobrali **6000** turških mrličev, toda pred Bulairjem je polje še zdaj posejano s trupli turških vojakov.

Turški izkrcevalni poizkusi ob Črnem in Marmarskem morju so bili na **vseh** točkah z velikimi izgubami za Turke **zavrnjeni.** Istotako se preprečil izkrcevalni poizkus pri **Podimi** in so Turki pri tem izgubili 200 mož, mrtvih in ranjenih, ter ravnotoliko vjetnikov. Pri izkrcevalnem poizkusu pri **Šarköju** 8. in 9. t. m. so Bulgari z bajonetnim napadom **tri turške divizije na ladje zapodili.** Turki so izgubili nad **1000** mrtvih in ranjenih, 500 Turkov pa, ki niso mogli več doseči ladij, se je deloma razkropilo, deloma so bili vjeti.

Po teh uspehih je celo severno obrežje Marmarskega morja z **vsemi pristaniščі** in kraji do Bulairja popolnoma v rokah Bulgarov.

Vesti o turških izkrcevalnih poizkusih pri Rodostu, Silivriju, Midiji in Miriofitu so pa **popolnoma neresnične.** Na teh mestih se Turki sploh nikoli niso poizkušali izkrcati.

Kar se tiče umikanja Bulgarskih predstraž od prve linije pri Čataldži, se pri tem ne gre za nič drugega kakor za točno izvršitev že preje določenega načrta.

Obstreljevanje Odrina se z vspehom nadaljuje. Bulgari sistematično napredujejo proti črti utrdb in sovražnika vedno bolj obkoljujejo.«

BITKA PRI BULAIRJU.

Carigrad, 13. februarja. Včeraj se je glasom privatnih vesti pri Bulairju začela med Turki in Bulgari bitka, koje rezultat še ni znan.

Milan, 13. februarja. Barzini, korespondent »Corriere della Sera«, poroča, da se je pri Bulairju zopet razvila **velika bitka;** podrobnosti so še neznane. Bulgari napadajo forte na istmu od strani kseroškega zaliva v levem krilu turških pozicij. Pri Čataldži se turške predstraže nahajajo pri **Sinekliju,** tretji postaji pred Čataldžo; gros turške vojske pa svojih utrjenih postojank še ni zapustil.

UMIKANJE BULGAROV OD ČATALDŽE.

Praga, 13. februarja. »Narodni listy« so izvedeli, da so Bulgari svoje čete res za 5 km od Čataldže odmaknili in da se hočejo še za **30 km** pomakniti nazaj, to pa iz taktičnih razlogov.

ZADNJE OFICIELNO BULGARSKO POROČILO O POLOŽAJU.

Sofija, 13. februarja. (Uradno.) **Obstrelievanje Odrina traja dalje.** Turški izpadi 10. in 11. t. m. so se **zavrnili** z velikimi izgubami za Turke, ki znašajo nad **1000** mož. Pred Čataldžo in pri Bulairju je položaj **neizpremenjen.** Celo obrežje od Silivrija do Bulairja se nahaja v rokah Bulgarov. Na tej črti sovražnik včeraj ni ničesar poizkušal. Bulgarske čete energično vzdržujejo svoje postojanke.

SENZAČNA BRZOJAVKA RUSKEGA CARA.

Peterburg, 13. februarja. General Skugarevski, predsednik na zadnjem vseslovanskem banketu, je prejel kot odgovor na udanostno brzojavko od cara sledečo brzojavko:

»Njegovo Veličanstvo car se vsem Rusom in Slovanom, ki so se udeležili slovanskega banketa in so edini v simpatijah za brate na Balkanu, na brzojavno izrečenih čestitkah zahvaljuje.«

Ta odgovor — prvi od strani cara — je vzbudil veliko pozornost.

JUNAŠTVO ČRNOGORSKIH ČET.

Cetinje, 13. februarja. Poročilo generala Vukotića o bojih pred Skadrom izvaja, da je bilo junaštvo črnogorskih čet pri osvojitvi Brdanjola nepopisno. Turki so se nahajali v nad meter globokih jarkih in so bili zavarovali postojanke s tremi vrstami žice.

GRKI DOBILI DENAR.

Atene, 13. februarja. Grška vlada je dobila od neke angleškofrancoske banke 65 milijonov posojila.

HAKKI PAŠA.

Bukarešt, 13. februarja. Hakki paša je dospel včeraj v Constanzo in odpotuje od tukaj v London.

Dunaj, 13. februarja. Hakki paša je dospel semkaj in se podal na turško poslaništvo konferirat s Hilmi pašo. Zvečer odpotuje Hakki paša v Berolin. Turčija upa na Rumunijo, Avstrijo in Nemčijo, ki naj na ostale velesile pritisnejo, da se Bulgari začno na podlagi turških predlogov zopet o miru pogajati.

TURČIJA PROSI ZA MIR.

Carigrad, 13. februarja. **Avdijenci avstroogrskega poslanika Pallavicinija in nemškega poslanika Wangenheima pri sultanu sta v zvezi s prizadevanjem Turčije velesile nagniti do tega, da balkansko zvezo prisilijo do miru na podlagi zadnjih predlogov Turčije. Turčija se nahaja namreč v naravnost obupnem položaju in ne more niti najnujnejših naročil za armado plačati.**

RUMUNSKO-BULGARSKA POGAJANJA.

Sofija, 13. februarja. Delegata Sarafov in Ghika sta včeraj med seboj eno uro konferirala in s tem v zelo prijateljski obliki **začela zopet pogajanja** med Bulgarijo in Rumunijo.

VESTI IZ CARIGRADA.

Carigrad, 13. februarja. Dvigalne ladje se trudijo, da rešijo **na pol potopljeno križarko »Asar i Tevfik«.** — Govori se, da je nek turški transportni parnik zadel ob mino in se potopil.

RUSPO POROČILO O LOSTNOROČNEM CARJEVEM PISMU.

Peterburg, 13. februarja. (Polofici-ozno.) Car je sestavil svoj odgovor na cesarja Franca Jožefa v navzočnosti štirih državnih svetnikov in ministra Sasonova.

Car izjavlja v svojem odgovoru, da je o miroljubnosti Avstrije tako zelo prepričan, da Rusija nikakor ne zahteva za to dokaza v obliki demobilizacije Avstrije.

Glede Albanije pa carjev odgovor za Avstrijo ni zadovoljiv in ne more biti.

RUSKE PRIPRAVE.

Peterburg, 13. februarja. (Oficielno.) Odsek dume je odobril tajni zakonski načrt glede **izpopolnitve armade.**

RUSKA POMOTA.

Carigrad, 13. februarja. Strel iz ruske štacionarke »Rostislav« ni ubil nobene osebe, pač pa poškodoval obrežje in mošejo »Melida«, toda neznatno.

× × ×

DRŽAVNI ZBOR.

Laška pravna fakulteta v proračunskem odseku.

Dunaj, 13. februarja. V proračunskem odseku je danes poslanec Friedman predlagal naj se izvoli pododsek, ki naj preišče zadevo o naročilih za mornarico v tujini. Dr. Verstovšek je dejal, da se mora ta zadeva takoj rešiti. Specialna debata o italijanski fakulteti naj se radi tega odstavi ter naj se prične razprava o Friedmanovem predlogu. Odsek je dr. Verstovškov predlog odklonil s 25 proti štirimi glasovi ter je sklenil nadaljevati debato o italijanski fakulteti, potem pa preiti na Friedmanov predlog. Sedaj govori dr. Verstovšek, za njim bodo pa govorili Dulibić, Gostinčar in poslanec Inomosta dr. Erler, ki namerava v daljših izvajanjih označiti svoje stališče.

SCHUHMEIERJEVA SMRT.

Dunaj, 13. februarja. Danes so truplo Schuhmeierjevo obducirali, nato so pa truplo položili na mrtvaški oder v »Delavskem Domu«.

Dunaj, 13. februarja. Pogreb posl. Schuhmeierja se vrši v nedeljo ob 2 uri popoldne.

SMRTNA KOSA.

Dunaj, 13. februarja. Tu je umrl kirurg profesor Rudolf Frank.

80 VOJAKOV OBSOJENIH.

Praga, 13. februarja. Od polka v Pardubicah je obsojenih 80 vojakov v ječo, ker so povodom transferiranja čet demonstrirali.

VISOKOŠOLEC PRIJET ZARADI BERAČENJA.

Dunaj, 13. februarja. Tu so aretirali visokošolca Schneiderja zaradi beračenja. Schneider je leta 1905. v duelu nekega častnika tako ranil, da je umrl, in bil nato na 6 tednov ječe obsojen. Potem ni dobil nikjer nobene službe in propadel do berača.

VELIKA DEFRAVDACIJA.

Srassburg, 13. februarja. Ravnatelj podružnice »Alzaške bančne družbe« Müller je defravdiral pol milijona mark. Njega, blagajnika in knjigovodjo so zaprli.

Razne stvari.

Elektrika v policijski službi. Neki newyorški list poroča, da bodo newyorški policaji v kratkem dobili pripravo, s katero bodo mogli na mah ukrotiti najnasilnejšega zločinca in izgrednika. Gre za električen pas, ki je spojen z električno baterijo, iz katere je preko pleč v desni rokav napeljanih cela vrsta žic, ki se stekajo v gumbu gumijeve rokavice. Z dotikom gumba bo redar takoj obvadal vsakogar, kajti električen udarec bo tako močan, da bo imel od njega vsak takoj dovolj. Izumitelj pasu pravi, da se bo ta naprava izvrstno obnesla tudi pri krotitvi nevarnih blaznikov in pobesnelih živali.

Ljubljanske novice.

lj **Tudi v Ljubljani bi bilo to dob o!** Iz Biwabika v Ameriki poročajo: Obč. svet je določil posebni pomožni odbor, ki bo imel nalogo preiskovati slučaje resnično potrebnih revežev, ostale nepridiprave bo mesto pognalo dalje. Tako v Ameriki. Kakor znano se pa sedanji gospodarji na ljubljanskem mestnem magistratu z vso silo upirajo, da bi manjšina preiskala kake reveže občina podpira.

lj **K nesreči na železniški progi med Zagorjem in Savo,** O tej nesreči, o kateri poročamo med dnevnimi novicami, nam piše Ljubljančan, ki se je vozil v osebnem vlaku: Vlak se je odpeljal pravočasno od postaje Sava. Približno sredi proge med postajama Sava in Zagorje začutimo naenkrat silen sunek. Vsi potniki mo mahoma ležali po tleh. Vlak je vozil z brzino 58 km na uro in se takorekoč trenutkoma ustavil. V prvem strahu skočim k oknu ter vidim, da se pelje mimo našega vlaka tovorni vlak. Cela situacija mi je bila čisto nejasna in ko sem opazil, da so stopili sprevodniki na progo, sem šel še jaz na progo. Pri lokomotivi našega vlaka sem takoj videl, kaj je vzrok nesreči. Pod strojem osobnega vlaka je ležala velika skala. Strojevodja te skale vsled teme ni mogel videti in skala je vrgla lokomotivo iz tira. V istem trenutku sta se tudi oba vlaka srečala. Lokomotiva osobnega vlaka je zavozila v sredo tovornega vlaka in ga takorekoč prerezala. Prvi kos s kakimi desetimi vozovi je odpeljal naprej, trije vozovi tovornega vlaka so bili čisto razbiti in nad polovico blaga in vozov je ležalo ob Savi. Ni si mogoče predstavljati, kako so bili ti vozovi razbiti. Od enega voza ni bilo videti drugega na progi, kakor kolesa, vse drugo je ležalo ob Savi. Ker sem opazil, da je bila na enem vozu kamrica za zavirača, sem si takoj mislil, da je gotovo med temi z razvalinami pokopan zavorač (Bremser). Pričeli smo takoj pregledovati in iskati, kolikor se je dalo v temi, med tem pa je prišel nazaj na lice mesta vlakovodja tovornega vlaka, ki je seveda tudi takoj ustavil in ta je naznanil, da od njegovega osobja ne manjka nikogar. Težko ranjen je bil samo strojevodja našega vlaka; dobil je težko rano na glavi in na trebuhu. Edino njemu se imamo zahvaliti, da smo drugi z zdravo kožo ušli, kajti on je takoj spoznal položaj in zavrl vlak, da je mahoma obstal. Na ta način je ostal naš vlak na progi, kar je bila ravno naša največja sreča. Na levi strani je prepad, ter se ravno tam izteka nek hudournik v Savo, na desni pa je še hujši prepad naravnost v Savo. S kako silo je trčil osobni vlak ob tovorni vlak, se je dalo sklepati iz deformacije lokomotive. Desni cilinder je bil polonoma odtrgan, lokomotiva pa je stala popolnoma vprek tira. Od potnikov ni bil nihče ranjen, samo v strahu smo dovolj prestali. Kraj, kjer se je pripetila ta nesreča, je sploh zelo nevaren. V smeri Trst—Dunaj ob Savi so na levi strani zelo strme pečine.

Mraz in voda odloči skale, ki padajo na progo. Če vlak zavozi na tako skalo, je izgubljen. Bog ne daj, da se pripeti to vlaku, ki vozi z Dunaja. Kakor hitro zavozi v tako skalo, da ga vrže proti Savi, je cel vlak izgubljen. Južna železnica ima sicer že nekaj čuvajev, ki progo pregledujejo, a dobro bi bilo, če bi tudi od časa do časa, zlasti spomladi, tudi tiste pečine dala preiskati in bi potem skale, ki kažejo, da se bodo kmalu odločile, raje preje sama razstrelila. Na ta način bi se še marsikaka nesreča preprečila.

lj **Na meji občine Moste** pa na ljubljanskem ozemlju stoji tovarna za lep, iz katere se steka vsa grdobija odpadkov in kosti v neko obsežno v zemljo skopano jamo, ki je s smrdljivo vodo vedno napolnjena in razširja daleč na okolo neznosen smrad. Oblasti, ki se spodtikajo nad vsako malenkostjo, so pustile to zbirališče raznih epidemičnih bolezni leta in leta pri miru. Odkar se je pa pričela občina Moste v Vodmatu in Selu razširjati, so se pa pokazale še druge slabe posledice. Dotična smrdljiva voda, ki napaja krog in krog celo okolico, je prešla v vodjake in pokvarila vso vodo. Vodnjaki, katere so občani napravili s precejšnjimi stroški, so nerabni in ljudje brez vode. Okuženih je kakih 10 vodnjakov. Vsled tega se tudi zadnja leta stalno pojavlja v občini Moste tifus. Prejšnja županstva so se že opetovano pritoževala radi teh nedostatkov, pa brez uspeha. Zadnji čas je pa vsled pritožbe občine Moste posegel vmes deželni odbor in prisilil magistrat, da zadevo uredi. Pri komisiji so se vsi udeleženci zgražali nad nesnago, ki leži prosto kot kak bajer pred nosom Vodmatčanov. Sam župan dr. Tavčar se je čudil, češ, da spada to pa Ljubljano, pa kljub temu tovarna še ni mignila, da bi to kugo naše občine odpravila. Ako bo sodišče uvedlo proti ravnatelju kazensko postopanje radi prestopka zoper telesno varnost, bomo še videli. Prostor je namreč le deloma, deloma pa nezadostno ograjen. Pozivljamo vse merodajne faktorje, da iz zdravstvenih ozirov vplivajo na čim najnujnejšo ureditev teh neznosnih razmer.

lj **V Trnovem** danes ne bo predavanja.

lj **Kolodvor brez tehtnice** je pravi unikum, ki je mogoč le na dolenjskih železnicah in to na glavni postaji Ljubljana. Na ta kolodvor pride tako premog iz Mirne kakor iz Kočevja. Zadnji čas se pa dogaja, da manjka pri vagonu kar čez tisoč kilogramov premoga, kar pomeni za kupca približno škodo 18 K, ki se ne pobirajo kar na tleh, kajti mnogokrat ni pri celem vagonu niti toliko zaslužka. Ako se hoče prevzemnik prepričati, ali vagon v resnici toliko tehta, kolikor pove vozni list, ne more tega storiti, ker nimajo na kolodvoru vagonske tehtnice. Za slučaj, da se vagon pelje na tehtnico državnega kolodvora v Šiško, pa stane to 8 K. Na ta način prevzemniku ne kaže drugega kot prevzeti na slepo srečo. Šele na mitniški tehtnici se prepriča, da blaga manjka. Sedaj pa nastane vprašanje: Ali je premogovnik poslal premalo blaga, ali pa je bilo blago med vožnjo pokradeno. Niti v prvem niti v drugem slučaju se ne more zahtevati od nikogar odškodnine, ker se primanjkljaj ni železniško-uradno ugotovil. Tako žive na račun konsumenta in obrtnika drugi ljudje zato, ker uprava dolenjskih železnic ne skrbi za napravo neobhodno potrebne tehtnice, oziroma ne preskrbi, da bi se cena prevažanja na tehtnico državnega kolodvora primerno znižala. Pozivljamo merodajne faktorje, da temu nedostatku na ta ali drug način odpomorejo.

lj **Prijeti vlomilec.** Danes je policijski stražnik aretiral mizarja Pintarja iz Koroškega, ki je sumljiv vlomov Pintar je stražniku ušel, vrgel pred stolnico svoj zimski kožuh proč in pobegnil na Grad, kjer so ga pa prijeli in odvedli v zapor.

lj **Dalje služeči podčastniki ljubljanske garnizije** prirede v soboto dne 15. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« družinski večer z različnimi zabavami. Pri tem večeru bo svirala godba c. in kr. pešpolka št. 27. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Vsi prijatelji dalje služečih pod-

častnikov se k temu družinskemu večeru uljudno vabijo.

lj **Zeppelinska postaja v Gradcu?** Graški podžupan dr. Bercht je bil te dni v vojnem ministrstvu na Dunaju, kjer je prosil, naj bi se Zeppelinov vojni zrakoplov, ki ga namerava vojna uprav kupiti, namestil v Gradcu, kjer so ugodne terenske in klimatične razmere in primerno letališče na razpolago. Mesto bi bilo pripravljeno tudi k znatnemu prispevanju stroškov za ustanovitev Zeppelinske postaje. V vojnem ministrstvu so vzeli Berchtova izvajanja z zadovoljstvom na znanje. Mi pa mislimo, da bi bilo **ljubljansko polje** za take zgradbe najpripravnejše.

lj **Iz gledališke pisarne.** Na ponovno izraženo željo slav. občinstva se nocoj (za par) prvič v tej sezoni uprizori Puccinijeva velika opera »Madame Butterfly«. Opera je povsem nanovo naštudirana; naslovno vlogo poje gdčna Richterjeva. — V soboto se »Madame Butterfly« za nepar-abonente ponovi. V nedeljo popoldne kot velika tujska predstava Offenbachova opereta »Orpheus v pod zemlju«. V nedeljo zvečer prvič v sezoni Schwayerjeva drama mladega dijaka »Red iz nravnosti z g. Šestom z Dunaja kot debutantom v vlogi Feliksa. — Opomba: Med drugim in tretjim dejanjem »Madame Butterfly« ni premora, marveč se dejanje vrši nevzdržema.

lj **Pogreša se** od ponedeljka zvečer Mikuscheva prodajalka Adela Košmelj rojena Dominik 1870 v Železnikih in tja pristojna. Pogrešanka je bila pri odhodu črno oblečena brez pokrivala, imela je rjavo žensko pelerino s kapuco, črne čevlje na zadrgo z visokimi petami; je rjavih las, modričkastih oči, na desni roki pa ima dva poročna prstana s črkama L. K. in A. D. Pogrešanka je zadnji čas postala zelo melanholična in so se ji videli vsi znaki omračenja uma. Neki svoji prijateljici je pisala pismo, iz katerega se da sklepati, da je končala v zmedenosti svoje življenje v vodi. Sumi se da je šla v Gruberjev prekop. Komur bi bilo o nesrečnici kaj znanega naj nam nemudoma sporoči.

p **Umrla je** v Trstu ga. Jedert Pretner roj. Vodnik, mati ravnatelja pripravnice za srednje šole v Trstu g. Miroslava Pretnarja.

lj **Srebrno poroko** sta včeraj praznovala g. Fran Remic in njegova soproga Marija roj. Obreza.

lj **Ljubljančan obsojen na Reki.** Na Reki je bil obsojen 20 let stari Ljubljančan kočijaž Karel Zalar na šest mesecev težke ječe, ker je s polenom udaril po glavi in roki 51 let starega Ivana Maurerja s tako silo, da mu je zlomil roko.

lj **Socialist oziroma liberalec Lauter na misijonu.** V šentpeterski fari imamo nekega vsem dobro znanega socialista Lauterja, ki je pa povodom zadnjih občinskih volitev v Mostah naenkrat postal vnet liberalen agitator, vsled česar so mu menda soc. demokrati zagrozili, da ga izključijo iz stranke. Nikdo ni pričakoval, da se bo tudi človek njegovega naziranja udeležil našega misijona. Vendar se je to zgodilo s to razliko, da Lauter ni prišel v cerkev poslušat pridig ampak pred cerkev prodajat »odpustke«.

lj **Tiskovna pomota.** V poročilu o seji občinskega sveta naj se v poročilu o interpelacijah na župana čita pravilno »mestna stanovanja«, namesto »mala stanovanja«.

lj **Umrli so** v Ljubljani: Ana Hafner, delavčeva žena, 30 let. — Ivan Kožuh, hlapec, 14 let. — Franc Gregorin, dninar, 55 let.

lj **Za cvrije.** Zadnjič je bilo na Figovčevem dvorišču na Dunajski cesti kupčevalcu z jajci Matiji Čižmarju, ukradenih 270 jajc. Policija je tatova izsledila in našla pri njem še 49 pokradenih jajc. Prijatelji cvrtja so ostalo škodo poravnali.

lj **Občno zborovanje državnih uslužbencev** se vrši v nedeljo, dne 16. februarja 1913 točno ob 3. uri popoldne v restavraciji »Zlatorog«, Gosposka ul. št. 3. — K najštevilnejši udeležbi vabi odbor.

Okrevajoči

si bodo svoje zdravje uspešno utrdili, ako bodo zavživali Scottovo emulzijo, ker jo celo najbolj slab želodec lahko prenese in prebavi. Ako se pomisli, da ima, vedno enakomerna in izvrstna kakovost posameznih delov Scottove emulzije posebno redilno moč, potem je lahko umljivo zakaj je pri okrevanju za mlado in staro tako koristna. Poleg tega je pa Scottova emulzija tako okusna, da jo odraščeni in otroci radi jemljejo.

Cena originalni steklenici je 4 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah, kdor pošlje 5 v. v znamkah na S. OTT & BOWNE, G. m. b. H., Dunaj VII., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena poštnjatev potom lekarne za poskušnjo.

9

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4

Privatno zdravišče za notranje in kirurgične bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli.

Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar I. kir. odd. dež. bolnišnice.

472

Tužnega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi našega dobrega očeta, oziroma starega očeta, gospoda

Jerneja Rozman

trgovca

danes zjutraj ob pol uri po kratki bolezni, previdenega s svetimi zakramenti v starosti 76 let.

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto dopoldne ob 9. uri na domače pokopališče v Št. Vidu nad Ljubljano.

Svete maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Št. Vid nad Ljubljano, 13. febr. 1913.

Marija Šetina, Rozalija Bučan, Helena Cergolj, Antonija Hafner, rojene **Rozman,** hčere.

ŽAGA

na vodo in izvrstna **lesna trgovina** v okraju z obilnim lesom, **veliko skladišče za sino,** se proda vkup, ali vsako zase. Vpraša se pod **„Dobra eksistenca 458“** pri upravi „Slovenca“. Znamka za odgovor. 458

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni soprog, oziroma oče, stric in brat, gospod

Otmar Sever

c. in kr. nadporočnik v pok. imetitelj vojaškega zaslužnega križca z vojno dekoracijo, zlatega zaslužnega križca s krono in posestnik

dne 12. februarja zjutraj, previden z svetimi zakramenti za umirajoče po dolgotrajni mučni bolezni v 67. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v petek dne 14. februarja ob 4. uri popoldne na pokopališče v Kostanjevici.

Svete maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi.

Kostanjevica, dne 12. februarja 1913.

Alojzija Sever roj. **Zalokar**, soproga. — **Miko, Lojska, Otmar**, otroci.

Ravnokar je izšla v naši zalogi molitvena knjiga, ki se je že v svojih poprejšnih izdajah priljubila in katera se je občutno pogrešala, posebno odkar je pošla v trgovini že sedma izdaja. Molitvenik obsega krasna premišljevanja Kristusovega trpljenja in je nova izdaja na novo prevedena iz izvirnika in v mnogih pomanjkljivih točkah izboljšana. Ta lepa knjiga, ki bo nudila veliko duhovno korist nosi znani naslov:

Getzemani in Golgata

Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti.

Premišljevanje in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Po nemški izdaji priredil

Fr. Ks. Steržaj.

Cena: platno, rdeča obreza K 2·60, šagrin, zlata obreza K 3·60.

Nova izdaja te knjige je tiskana na fin, tenak papir in ima molitvenik kljub svoji obširnosti, prav priročno žepno obliko, kar je tudi velika prednost novega natisa.

Istodobno priporočamo sledeče nabožne novosti:

Dr. Jos. Jerše, Mati čudovita. Šmarnice. Cena: rdeča obr. K 2·—, šagrin, zlata obreza K 3·—.

Te šmarnice se ne priporočajo samo kot šmarnično berilo, temveč bodo zbog svoje prekrasne vsebine, ki je skozi in skozi dogmatičnega izvora, služile tudi pridigarjem, posebno pa voditeljem Marijinih družb pri izdelovanju govorov.

Tolažba dušam v vicah. Priredil Frančišek Bleiweis, Cena: rdeča obreza K 1·20, zlata obreza K 2·—, šagrin, zlata obreza K 2·60.

Marija, kraljica src. Nauk blaženega Grinjona Monfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Rdeča obreza K 1·60, fin šagrin zlata obreza K 2·40.

Pot v nebesa ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška. Spisal O. Nikolaj Meznarič. VI. natis 1912. Okusno vez., rdeča obr. K 1·80, zlata obr. K 2·40, fin šagrin K 3·20.

Molite bratje! Molitvenik arskega župnika bl. Janeza Vianeja. Z velikim tiskom. Cena: rdeča obreza K 1·20, zlata obreza K 1·80, fin šagrin, zlata obreza K 2·40.

Ta molitvenik ima velik tisek pa zelo priročno žepno obliko in lepo vsebino. Za slabovidne je zelo priporočljiv.

Cerkvenim zborom priporočamo:

P. Angelik Hribar, **Postni in velikonočni napevi** za mešani zbor. Partitura K 2·40, glasovi à K —·60.

Fr. Kimovec, **Rihar renatus.** 21 pesmi našemu Gospodu za mešani zbor. Partitura K 3·—, glasovi à K —·60. (Obsega poleg drugih tudi več postnih in velikonočnih napevov.)

Ant. Foerster. **Cantica sacra** I. del za 4 enake (ženske ali moške) glasove K 2·40.

Ant. Grum, **Cerkvena pesmarica** za Marijine družbe I. del za 4 enake (ženske ali moške) glasove K 2·—.

Ant. Foerster, **12 Pange lingua — Tantum ergo** za mešani zbor. Partitura K 1·80, glasovi à K —·50.

Dr. Ant. Chlondowski, **Sancte Joseph.** Invocatio za soli, mešani zbor in orgle. Partitura K —·60, glasovi à K —·10. Prav lahka a vendar zelo efektna in lepa skladba. Za praznik sv. Jožefa najpripravnejša.

p. Hugolin Sattner, **Missa Seraphica** za mešani zbor in orgle ali orkester. Partitura K 3·20, glasovi à K —·50.

Ant. Grum, **Deset pesmi k blagoslovu** za mešani zbor. Part. K 1·—.

Najnovejše:

Ant. Grum, **Aleluja.** 10 velikonočnih pesmi za mešani zbor Partitura K 1·20.

St. Premrl, **Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih.** 20 pesmi v čast svetnikom za mešani zbor. Partitura K 2·40, glasovi à K —·60.

Ta zbirka je ravnokar izšla in bo cerkvenim zborom prav dobro došla, saj nismo imeli dosedaj nobene zbirke, ki bi nudila pesmi v čast svetnikom.

Fr. Gerbič, **Slovenska maša v čast sv Frančiška Serafinskega** za mešani zbor. Partitura K 1·80, à K —·20.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Srbski mitropolit in katoliška cerkev v Srbiji.

(Pogovor našega poročevalca z belgrajskim arhiepiskopom in mitropolitom Srbije.)

Moj pogovor z gosp. ministrskim predsednikom in kasneje z gosp. ministrom prosvete in cerkvenih del o ureditvi vprašanja katoliške cerkve v Srbiji, ji izzval v Srbiji splošno zanimanje za to stvar. Srbska javnost se intenzivno bavi s tem vprašanjem; med listi je belgrajski »Balkan« priobčil lep članek v korist ureditve tega vprašanja, pa tudi »Tribuna« in ostali časopisi pišejo, da bi bilo le v korist Srbije, če se to vprašanje čim preje povoljno reši.

Že v svojem poročilu o pogovoru z g. prosvetnim ministrom sem zabeležil, da je g. minister izjavil, da temu vprašanju s strani naše cerkvene hierarhije ne prete nobene težave. Da bi se o tem na izvirnem mestu še bolje izvestil, sem naprosil belgrajskega arhiepiskopa g. Dimitrija, ki je kot mitropolit Srbije predsednik arhierejskega sabora in glava pravoslavne cerkve v Srbiji, da mi blagohotno pojasni svoje stališče o tej stvari. Vsled ljubeznivega posredovanja predsednika belgrajskega duhovnega sodišča, našega prote Mih. Popovića, me je mitropolit jako ljubeznjivo sprejel, obenem pa poudaril, da s svojiim izjavami noče prejudicirati rešitve tega vprašanja, s katerim se bo bavil arhierejski sabor.

Izvajal je sledeče:

»Nedavno me je minister prosvete in cerkvenih del privatno obvestil, da se dela na to, da se reši to vprašanje in mi ob tej priliki zagotovil, da se v tej stvari ne bo izdal noben odlok brez sporazumna z našo cerkvijo. Uradno o tem še nisem dobil nobenega obvestila. V naši cerkvi imamo strokovnjake, ki te stvari dobro poznajo; ti se bodo vprašali za mnenje, katero se bo, kakor mi je minister obljubil, tudi upoštevalo.«

»Pred več leti se je bila tudi že začela akcija za sklenitev konkordata z Rimom, a tedaj se je upri pok. mitropolit Mihailo, češ, da bi se s tem zamerili Rusiji.«

»O tem ne vem nič zanesljivega, ker sem bil tedaj izven jerarhije (mitropolit Dimitrije je bil tedaj n.ški škof v pokoju.) Cela stvar o konkordatu je odvisna od tega, kakšen konkordat se želi in pod katerimi pogoji. Ne vem, zakaj bi ne dopustili ljudem, da časte Boga tako, kakor jim to njihova postava nalaga, če to ni na škodo naši cerkvi! Meni je drag vsak Srb, pa naj bo katerekoli vere. Jaz bi vsakega rimokatolika, če je le dober Srb, iskreno objel. Samo po sebi se razume, da bi se odnosi s konkordatom ne smeli urediti na škodo naše cerkve.«

Tako najvišji srbski cerkveni dostojanstvenik. Njegova izjava kaže, da je to vprašanje pri nas popolnoma dozorelo in da se vsi krogi zavedajo, da je sedaj prišel trenotek, ko se mora z definitivno rešitvijo spraviti z dnevnega reda. Morem vas zagotoviti — ne da bi se moral bati, da bom dementiran — da je tudi dvor jako naklonjen katoličanom, med katerimi je kralj Peter preživel večji del svojega življenja in da je tudi njegova želja, da se to vprašanje reši tako, kakor je rešeno v Črnigori.

KNJIŽEVNI TRG.

Dr. Jeršetove šmarnice »Mati čudovita«. Zopet enkrat šmarnice, ki jih bo res vesel šmarničar in veselo ljudstvo! Ni lahko vedno kaj novega povedati o Materi božji. Dr. Jerše je povedal najlepše, kar je vedel, in tega lepega je mnogo. Povil je v šmarnice najlepše cvetove, kar jih je našel po vrteh Marijinih častilcev. Z govorniško silo, živahno, pestro, morda nekoliko prebujno, a brez pretiravanja dr. Jerše kaže Mater čudovito, njene prelepe prednosti in čednosti. Že naslovi šmarnic so kakor lepi cvetovi v vencu Marijinem: Lilija dolinska, Mati dobrega sveta, Mati lepe ljubezni, Mati svetega veselja, Žena obdana s solncem, Dolorosa . . . Največja prednost teh šmarnic je pa, da so res šmarnice, govori o Mariji, in sicer govori povzeti iz dogme. Najlepše, kar vemo o Materi božji, je kratko povedano v dogmi, in te šmarnice takorekoč poganjajo iz Marijine dogme, kakor poganjajo bele majniške šmarnice iz plodne gomoljke. — Ker je radi finega papirja oblika kaj priročna in so knjižici dodane lepe mašne in druge molitve, se bodo te šmarnice priljubile tudi kot molitvena knjižica s premišljevanji.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

10 vagonov lepega čistega

LEDU

se odda. Naslov pove uprava. (Znamka za odgovor!) 443

TRGOVINA

z mešanim blagom in poljskimi pridelki v znano premožnem trgu na Spod. Štajarskem se **takoj odda**. Velika poslopja v najboljšem stanu in legi. Velik promet, lepa zaloga svežega blaga po ugodnem direktnem nakupu. Interesenti naj se oglasijo pod **„Srečka 457“** na upravo „Slovenca“. (Znamka za odgovor). 457

Razglas.

Podpisano županstvo razpisuje službo

občinskega redarja.

Plača po dogovoru. Prošnje je vložiti **do 25. t. m.** Nastop službe **15. aprila t. l.**

Županstvo občine Moste,

dne 12. februarja 1913.

461 **J. Oražem,** župan.

Tovarne za Asbestškrilj „Zenit“

družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk

dobavljajo najboljši in najcenejši

krovski materijal.

Zastopnik: **Zajec & Horn, Ljubljana.**
Dunajska cesta 73. 249

Večjo množino **smrekovih, mecesnovih in jesenovih**

desk

ima na prodaj **Jakob Sotenšek, Kotredež,** p. Zagorje ob Savi. 445

Proda se, oziroma **se da v najem** ali zamenja dobro idoča

gostilna in trgovina

z mešanim blagom v zelo prometnem kraju na Gorenjskem, oddaljena 4. minute od kolodvora. Da se tudi trgovina sama v najem. Naslov pove upravništvo „Slovenca“ pod **št. 429** (Znamka za odgovor.) 429

Išče se

posojilo

na posest. Vknjižba drugo mesto. Obresti plačam po 6½%. Vsako leto se odplača 1000 K svote. Naslov pove uprava »Slovenca« pod šifro 1948/455.

Radi na novo ustanovljene večje trgovine v mestu sem primoran **oddati takoj v najem**

manjšo trgovino

z mešanim blagom v lepem kraju na Kranjskem. Trgovina je zelo dobro vpeljana. Prometa okoli 45.000 K letno. Potreben kapital 3000 — 5000 kron.

Reflektantje blagovolijo pošiljati njih ponudbe pod **„dobro idoča trgovina 425“** na upravo „Slovenca“.

Avtomobilna zveza

Idrija, Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:
ob 6·— zjutraj	ob 7·50 zjutraj
„ 12·— opoldan	„ 1·40 popoldan
„ 3·30 popoldan	„ 5·10 popoldan
Odhod iz Logatca:	**Prihod v Idrijo:**
ob 8·30 zjutraj	ob 10·20 zjutraj
„ 2·30 popoldan	„ 4·— popoldan
„ 6·30 zvečer	„ 8·15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:

		I. razr. za osebo	II. razr. za osebo
Idrija-Logatec	ali naspr.	K 3·—	K 2·—
Idrija-Godovič	„ „	„ 1·50	„ 1·—
Godovič-Hotedršica	„ „	„ 1·50	„ 1·—
Hotedršica-Logatec	„ „	„ 1·50	„ 1·—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

		I. razr. za osebo	II. razr. za osebo
Idrija-Logatec	ali naspr.	K 3·—	K 2·—
Idrija-Godovič	„ „	„ 1·50	„ 1·—
Godovič-Hotedršica	„ „	„ 1·50	„ 1·—
Hotedršica-Logatec	„ „	„ 1·50	„ 1·—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamem nobene odgovornosti za morebitno zamudo.
3885

Valentin Lapajne v Idriji.

Družabnik se išče

Za večjo trgovino mešane stroke na Kranjskem, dokazano dobičkanosno se išče družabnik. Dotičnik mora biti trgovsko izobražen, ker v trgovini sodeluje in veščo slovenščine in nemščine. Zahteva se 10—15.000 K, katera svota se lahko zavaruje. - Cenjene ponudbe pod **„Družabnik“** na upravo „Slovenca“.

Pri graščinskem oskrbništvu v Haasbergu pri Planini

sprejmeta se

zakonska mož in žena

za oskrbovanje krav.

Mesečna plača moža K 60·—, žene 30 K, dalje prosto stanovanje, vsak dan 1 liter mleka in 10 m³ drva na leto. 397

V Črni pri Prevaljah, blizu cerkve **je naprodaj** novo zidana, enonadstropna **hiša** z gospodarskim poslopjem in velikim vrtom, ležeča ob glavni cesti. Ponudbe sprejema in pojasnila daje **M. Slanič, v Črni, Koroško.** 456

Izredni uspeh, ki sem ga dosegel pri svoji

žitni kavi

v vseh slovanskih pokrajinah, me nagiba, da iznova opozarjam na ta svoj prvovrstni izdelek, ki po svoji kakovosti in nizki ceni ne pozna nobene konkurence, ter se smatra za neobhodno potreben predmet za vsakdanjo rabo v vsakem gospodinjstvu. Z vzorno in skrbno postrežbo sem si pridobil v vseh slojih prebivalstva popolno zaupanje in z zadoščenjem moram na tem mestu naglašati, da se znatno množi krog mojih odjemalcev. Obrnite se torej z zaupanjem na mojo izborno tvrdko in prejeli boste za 4 K 5 kg izborne žitne kave poštnine prosto na vsaki pošti. Vsaka pošiljka je zašita najskrbneje v zelo močno platneno vrečo in vsebuje vrhutega še dragoceno premijo: predmet, poraben v vsakem gospodinjstvu. Obrnite se takoj zaupno na tvrdko

Jos. Veselý, Praga VII. 586

in postali bodete za vedno moj stalen odjemalec. 324

Prostorno, zračno 470

skladišče

pripravno za mokarja, **se takoj odda.** Naslov pove uprava lista pod štev. **470.**

Sprejme se samostojen delavec cementnih izdelkov,

ki mora v izdelovanju stopnic, cementnih cevi in grobnih okvirjev izvežban biti. Zglasiti se je pri **R. JEGLIČU, kamnoseškem mojstru v Kranju.** 471

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

2934

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

Št. 166
IV. 444

Razpis

službe občinskega zdravnika.

V smislu § 2. zakona z dne 12. avgusta 1907 dež. zak. list, št. 39, razpisuje se stem mesto občinskega zdravnika za občino Podgrad z letno plačo 1600 K in potno odškodnino (pavšalom) 1000 K.

Zdravnik stanovati mora v Podgradu, kjer je sedež okrajni sodniji in drugim uradom, mora držati svojo farmacevtsko omaro in govoriti jeden slovenski jezik.

Pripomnja se, da se bode v kratkem času ustanovil zdravstveni okoliš treh občin tega sodnijskega okraja, namreč: Podgrad, Jelšane in Materija, ter da se more računati na povišanje plače.

Natančneji pogoji leže na ogled pri podpisanem županstvu.

Prošnje za to mesto poslati je podpisanemu županstvu v 4 tednih.

Županstvo občine Podgrad

dne 10. februarja 1913.

Dekleva, župan.

Kranjska deželna banka v Ljubljani **v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.**

Obrestuje hranilne vloge po 4½% na leto. Obresti pripisuje glavnici polletno, tako da vlagatelj dobi za vsakih 100 K 4·55 obresti, ker plačuje banka iz svojega rentni davek. Banka je pupilarno varen zavod. Za vloge jamči direktno dežela Kranjska.

Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v **4½%** komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po **4½%**

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje **lombardna posojila.** Prodaja **lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.**

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: Miha Mošker.